

**VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS
SPRENDIMAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU**

2009 m. birželio 29d.
Vilnius

Vilniaus apygardos teismo teisėjas Vytautas Zelianka, sekretoriaujant Gražinai Bitvinskienei, dalyvaujant ieškovo atstovui advokatui M.Tamošiūnui, atsakovo atstovui G.Ilgūnui, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal VŠĮ „Vermės leidykla“ ieškinį atsakovui Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcijai prie Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos dėl viešojo pirkimo komisijos sprendimo pripažinimo neteisėtu ir viešojo konkurso sąlygų pripažinimo neteisėtomis.

Išnagrinėjęs bylą, teismas nustatė:

Šalys nekėlė ginčo dėl bylos faktinių aplinkybių, kurios yra tokios:

Atsakovas 2007 12 12 leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ Nr.96 paskelbė supaprastintą atvirąjį konkursą „Lietuvos istorijos ir kultūros sričių leidinių išleidimas“ (pirkimo numeris 59306).

Ieškovas, nesutikdamas su konkurso sąlygomis, 2008 01 08 kreipėsi į atsakovą su pretenzija, reikalaudamas pakeisti supaprastintojo konkurso sąlygas. Atsakovui 2008 01 15 sprendimu netenkinus pretenzijos, ieškovas 2008 01 16 kreipėsi į teismą, reikalaudamas įpareigoti atsakovą pakeisti konkurso sąlygas.

2008 11 24 Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išnagrinėjo atsakovo prašymą sutikti, kad būtų nutrauktos paskelbtojo konkurso procedūros. Prašymas nutraukti konkursą grindžiamas tuo, kad dėl teismo ginčo, susijusio su konkursu, nagrinėjimo nebeįmanoma įvykdyti (užbaigti) pirkimo procedūrų iki konkurse numatyto termino – 2008 12 01. Išnagrinėjusi atsakovo prašymą, Viešųjų pirkimų tarnyba nustatė, kad supaprastintas atviras konkursas paskelbtas pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies nuostatą (2005 12 22 LR Viešųjų pirkimų įstatymo Nr.X-471 redakcija), kadangi pirkimo suma (1 200 000 Lt) viršija šiam pirkimui taikytiną maksimalią tarptautinio pirkimo vertės ribą (859 681.92 Lt su PVM).

Be to, Viešųjų pirkimų tarnyba konstatavo atskirų konkurso sąlygų neatitikimą Viešųjų pirkimo įstatymo 101 str.1d.13p. reikalavimui, nustatė viešųjų pirkimų skaidrumo principo, įtvirtinto Viešųjų pirkimų įstatymo 3str.1d., pažeidimą.

Nustačiusi paminėtus pažeidimus, Viešųjų pirkimų tarnyba įpareigojo atsakovą nutraukti viešųjų pirkimų procedūras.

2008 12 12 įsakymu atsakovas nutraukė konkurso procedūras.

2009 04 22 patikslintu ieškiniu ieškovas prašė pripažinti neteisėtu atsakovo 2008 01 15 sprendimą, kuriuo atmesta ieškovo 2008 01 08 pretenzija, taip pat reikalavo pripažinti konkurso sąlygas prieštaraujančiomis Viešųjų pirkimų įstatymo 12 straipsnio 1 daliai, o konkurso sąlygų 39 punktą – prieštaraujančiu Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 daliai ir 101straipsnio 1dalies 13punktui.

Atsakovas su ieškiniu nesutiko. Nurodė, kad ieškovas piktnaudžiauja savo teisėmis, ieškinį reiškia ne siekdamas apginti savo teises, bet pakenkti konkursui, kas ir buvo padaryta – dėl teismo bylinėjimosi nebuvo sąlygų užbaigti konkurso iki jame nustatyto termino. Be to, ieškovas praleido terminą pateikti pretenziją, neteisėtai, jau nagrinėjant bylą iš esmės, pakeitė

ieškinio dalyką. Atsakovas neigė, kad paskelbto konkurso sąlygos buvo neaiškios ir dėl to neteisėtos. Paaiškino, kad konkursas pirkti produktus, kuriems sukurti reikalinga sudėtinga intelektinė veikla, mokslinis išmanymas ir (arba) kurios nors meno srities sugebėjimai, negali būti vykdomas tiesiog lingvistiškai taikant Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas.

Kadangi atsakovas viešąjį konkursą pradėjo iki 2008 09 15, šalių santykiams taikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 1996, Nr.84-2000; 2006, Nr. 4-102; 2007, Nr.114-4630) nuostatos (Viešųjų pirkimų įstatymo 2008 07 03 redakcija Nr.X-1673, Žin.,2008, Nr.81-3179).

Teismas sprendžia tik dėl įstatymų nustatyta tvarka pareikšto reikalavimo įstatymu leidžiamais būdais apginti pažeistas subjekto teises, bet paprastai negina teisių *in abstracto*. Teismo sprendimo, kuriuo ginamos pažeistos subjekto teisės, galia taikoma tik dalyvaujantiems byloje asmenims.

Ieškovas ginčija ir prašo pripažinti neteisėtu 2008 01 15 atsakovo sprendimą, kuriuo atmesta ieškovo 2008 01 08 pretenzija, pareikšta Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo 120 str. tvarka.

Ginčijamoji pretenzija ieškovo atsakovui pateikta dėl konkurso sąlygų, tame tarpe – dėl konkurso sąlygų 39 punkto, vertinimo, reikalaujant nurodomas sąlygas pakeisti, pretenziją grindžiant nurodomų sąlygų neteisėtumu.

Todėl, ypač atsižvelgdamas į tai, kad Viešųjų pirkimų įstatymas numato privalomą išankstinę neteisminę ginčų dėl viešųjų pirkimų sprendimų tvarką (Viešųjų pirkimų įstatymo 120str.1d.), teismas kaip savarankišką ieškinio reikalavimą nagrinėja tik reikalavimą dėl atsakovo 2008 01 15 sprendimo teisėtumo.

Atsakovo atsikirtimai, kad ieškovas neteisėtai pakeitė ieškinio reikalavimus ir piktnaudžiauja procesinėmis teisėmis atmetami, kadangi ieškovas reikalavimus pakeitė tik iš esmės pasikeitus aplinkybėms – atsakovui nutraukus viešojo pirkimo procedūras, dėl ko ieškovo reikalavimas įpareigoti atsakovą pakeisti konkurso sąlygas tapo beprasmis. Tokioje padėtyje, būtinumui pakeisti ieškinio dalyką iškilus vėliau, nei iki nutarties skirti teismo posėdį priėmimo, ieškinio reikalavimo (dalyko) pakeitimas yra galimas pagal CPK 141str.1d.

Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 11 24 raštu, įpareigodama atsakovą nutraukti konkurso procedūras, nurodė, kad viešojo pirkimo procedūros pradėtos neteisėtai, pažeidžiant įstatymą. Teismas sutinka su tokia Viešųjų pirkimų tarnybos išvada. Atsakovo skelbime apie Supaprastintą viešąjį konkursą nurodyta 1 200 000 Lt pirkimo suma, o tokia pirkimo suma viršija šiam pirkimui taikytiną tarptautinio pirkimo vertės ribą. Todėl atsakovas neteisėtai, pažeisdamas Viešųjų pirkimų įstatymo 12str.1d. ir 84str. pradėjo vykdyti pirkimą supaprastinto atvirojo konkurso būdu. Paskelbdamas ir taip pradėdamas konkursą neteisėtai, atsakovas ieškovui nepradėjo legalių viešojo pirkimo procedūrų, todėl visos atsakovo įvykdytos konkurso „Lietuvos istorijos ir kultūros sričių leidinių išleidimas“ (pirkimo numeris 59306) procedūros, siejančios ieškovą ir atsakovą, vadovaujantis principu *ex injura non oritur jus*, yra įvykdytos neteisėtai.

Kadangi neteisėti visi atsakovo veiksmai, kuriais buvo vykdomos ieškovo atžvilgiu neteisėtai paskelbto viešojo pirkimo procedūros, todėl neteisėtas ir atsakovo sprendimas atmesti ieškovo 2008 01 08 pretenziją (kaip ir apskritai – ją svarstyti arba dėl jos spręsti).

Ieškovas ginčija neteisėtą, dėl to niekinio (ieškovo ir atsakovo santykiuose) supaprastinto atvirojo konkurso perkančiosios organizacijos procedūrinį sprendimą, argumentuodamas savo reikalavimą tam tikrų konkurso sąlygų neteisėtumu. Konstatavęs, kad atsakovo 2008 01 15 sprendimas yra neteisėtas ieškovo atžvilgiu savaime, kaip vienas iš procedūrinių sprendimų neteisėtame konkurse, teismas tenkina ieškinį, bet nebetiria atsakovo ginčijamo 2008 01 15 sprendimo motyvų pagrįstumo, nesant pareikštam ieškovo reikalavimui ginti tokias jo subjekto teises, kurių gynyba reikalautų konkurso sąlygų, dėl kurių pareikšta 2008 01 08 ieškovo pretenzija, atitikimo įstatymui tyrimo.

ieškinį patenkinti.

Pripažinti neteisėtu Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direktijos prie Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos 2008 01 15 sprendimą atmesti VŠĮ „Versmės“ leidykla 2008 01 08 pretenzija.

Sprendimas per trisdešimt dienų nuo jo paskelbimo gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos apeliaciniam teismui per Vilniaus apygardos teismą.

Teisėjas

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized letter 'V' followed by a smaller, more complex flourish.

Vytautas Zelianka